

A Budapest Táncegyüttes másora után a badacsonyi művelődési ház klubjában beszélgetünk Mihail Beniuc román költővel és Köpeczi Bélával, a pártközpont kulturális osztályának vezetőjével. Beniuc elragadtatót hangon dicséri a művészcsoporthat, mely az Európa minden zugából idesereglett közönségnek, írónak, költőknek — mint mondja — arannyal nyomtatva adta le névjegyét.

— De nem csak a magyar muzsikának, táncnak vagyok tisztelője, hanem az Önök költészetének is! Szeretem Aranyt, Petőfit, Adut, velük már querekkoromban megismerkedtem, tekintve, hogy magyarul a községben nőtem fel — tessz hozzá később. — Sokat fordítottam tőlük románra, legutóbb pedig József Attila 100 versének átültetésével végeztem. A fordításokból még a télen megjelenik Bukarestben...

A találkozó külföldi és magyar költői a konferencia ideje alatt több irodalmi esten szerepeltek a fővárosban. Az egyikken hallottam Beniucot, kinek szocialista hitvallástól átítatott művészete jelentős helyet foglal el a mai román és európai lírában. A galamb-ész, alacsony természetű költő, ki az ideén publikálta „Fru közember útja” címmel első regényét, magyarul olvasott fel verseiből.

— El a vén Vezúv szive! — kiöltötte szenvedéllyel a jobbára fiatalokból álló közönség fülébe egyik költeményének utolsó sorát. S ez a mondat kifejezte emberi költői magatartását, benne sürűsödött dac, helytállás, kihívás mindazokkal szemben, akik netán eltemetnék az őrea poétát, vagy pedig a szocializmus útját, életének éltető elemét veszélyeztetnék.

Méltán volt szép, őszinte sikere!

*

Elmúltak az európai költőtálkozó napjai. Így éltek együtt hat napig tizenhét ország költői, akiktől Darvas József búcsúzott elnöki záróbeszédében: Viszontlátásra jövőre, itt, nálunk Magyarországon, vagy valahol Európában!

(—y—)

KRITIKA — HITEL NÉLKÜL

„Az »ágyúval verébre« fordított esete történt Fenákel Judittal, pecabotot fogott olyan halakra, amelyek ellen csak a szigony használ. Nem is csoda, ha a bot eltört a súly alatt.” Ezt az értékítéletnek szánt két mondatot olvastam Ruznyák Mártának a Magyar Nemzet 1966. okt. 16. számában megjelent könyvkritikájának befejező részében. Ha e megállapítást elemző bevezetés előzte volna meg, nem tenném szövé furcsaságát. Tudjuk, hogy a napilap nem alkalmas hosszabb kritika, mélyebb elemzés közlésére. Elsősorban a tájékoztatás a feladata, az olvasói eligazodás segítése. Az is nyilvánvaló, hogy egy-egy ilyen kis könyvrecenzióban benne van a recenziáló véleménye is. De ezt a véleményt nem így mondja ki, mint föllebbezhetetlen bírő és ítéző, hanem a mű elemzésével vezeti rá olvasóját ítéleteinek, ítéleteinek igazára. Ruznyák Márta „kritikája” a fönt idézett két mondat előtt 104 sorban kiskisokóan elmondja a regény cselekményét, és végül út egyet a szerzőn, de lesújtó véleményének sehol sem adja magyarázatát. Annak a napilapnak hasábjain, ahol Sós Endre, Antal Gábor, Györe Imre remek kis kritikáit szoktuk olvasni, enyhén szólva stílusvétség Ruznyák Márta írása, amelyből éppen az egyik legfontosabb kritikusi érny hiányzik: a mű megértésére való törekvés. Nem Fenákel Judit védelmében írtam ezt, hanem az olyan kritikusi magatartással szemben protestálok, amely melegegzik kinyilatkozással — a műelemzés nehezebb, értőbb, de eredményesebb munkája helyett.

I. M.